

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen 6. kt./HBO/BICB/3.1/2.1

Sagsnr. 2009-20-24-00284/Dep. sagsnr. 3833

Den 1. februar 2010

FVM 735

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs 1507x59122xNK603 under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer (komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Kommissionen har den 22. januar 2010 fremsendt forslag til beslutning om tilladelse til markedsføring af genetisk modificeret majs 1507x59122xNK603 efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genmodificerede fødevarer og foder (GMO-forordningen).

Forslaget er sat til afstemning på mødet i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyr sundhed (SCoFCAH) den 9.-10. februar 2010.

Beslutningsforslaget lægger op til, at der gives tilladelse til import og markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af majs 1507x59122xNK603. Ifølge Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritets (EFSA) udtalelse kan majs kernerne fra den genmodificerede majs anvendes til fødevarer- og foderbrug på samme måde som konventionelle majs kerner, det vil sige både som hele kerner og i forarbejdet form. Godkendelsen omfatter også tilladelse til industriel forarbejdning, men ikke til dyrkning af majs i EU. Majs 1507x59122xNK603 indeholder ikke antibiotikaresistens-markørgener.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Danmark er tilhænger af, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering, som fastsat i GMO-forordningen. Da den sundheds- og miljømæssige vurdering af majs 1507x59122xNK603 ikke giver danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger, har regeringen ingen fagligt begrundede indvendinger imod godkendelsen.

Regeringen agter på den baggrund at tilslutte sig forslaget.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen 6. kt./HBO/BICB/3.1/2.1

Sagsnr. 2009-20-24-00284/Dep. sagsnr. 3833

Den 1. februar 2010

FVM 735

GRUNDMOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs 1507x59122xNK603 under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer (komité-sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om godkendelse af genetisk modificeret majs 1507x59122xNK603 i henhold til GMO-forordningen. Godkendelsen vil gælde import og markedsføring af fødevarer, fødevaringredienser og foder, der indeholder eller er fremstillet af majs 1507x59122xNK603, samt anvendelse af majs til anden industriel brug, undtagen dyrkning. Majs 59122x1507xNK603 er fremstillet ved at krydse tre genmodificerede majssorter 59122, 1507 og NK603. Ved krydsning af de tre majssorter kombineres egenskaberne resistens over for visse billelarver, samt resistens over for glufosinat og glyfosat-holdige ukrudtsmidler i krydsningen. De enkelte genmodificerede majs, som indgår i krydsningen, er hver for sig vurderet tidligere. Majs 59122 og 1507 er i forvejen godkendte under GMO-forordningen, og NK603 er godkendt under novel food forordningen. Ansøger angiver, at majs 59122x1507xNK603 har bedre dyrkningsegenskaber end konventionel majs. Majs 59122x1507xNK603 indeholder ikke antibiotikaresistens-markørgener. Formålet med godkendelsen er at tillade import og markedsføring i EU af 1507x59122xNK603-majs stammende fra dyrkning i tredjelande. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har den 22. januar 2010 fremsendt forslag til beslutning om tilladelse til markedsføring af genetisk modificeret majs 1507x59122xNK603 efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genmodificerede fødevarer og foder (GMO-forordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i forordningens artikel 7 og 19.

Forslaget behandles i en forskriftskomiteéprocedure i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommissionen beslutningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er et kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Forslaget er sat til afstemning på mødet i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 9.-10. februar 2010.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens holdning, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I august 2005 indsendte Pioneer Overseas Corporation en ansøgning om godkendelse af majs 1507x59122xNK603 til fødevarer- og foderbrug (ikke dyrkning) i henhold til reglerne i GMO-forordningen.

Majs 59122x1507xNK603 er fremstillet ved at krydse tre genmodificerede majssorter 59122, 1507 og NK603. De enkelte genmodificerede majs, som indgår i krydsningen, er hver for sig vurderet tidligere. 59122 er tilført de tre gener cry34Ab1, cry35Ab1 og pat. 1507 har fået indsat generne cry1F og pat. Både 59122 og 1507 majs er som følge af de nye gener resistente over for visse billelarver og glufosinat-holdige ukrudtsmidler. NK603 indeholder genet cp4, hvilket gør planten resistent overfor ukrudtsmidler med glyfosat som aktivt stof. Ved krydsning af de tre majssorter kombineres egenskaberne. Majs 59122 og 1507 er godkendt under GMO-forordningen, og NK603 er godkendt under novel food forordningen. Ansøger angiver, at majs 59122x1507xNK603 har bedre dyrkningsegenskaber end konventionel majs. Majs 59122x1507xNK603 indeholder ikke antibiotikaresistens-markørgener.

Tilladelsen vil omfatte majs-kerner fra 1507x59122xNK603 samt krydsninger af 1507x59122xNK603 med konventionelle ikke-genmodificerede majs-linjer. Ansøgningen omfatter ikke dyrkning af majs i EU.

Den sundheds- og ernæringsmæssige kvalitet af majs 1507x59122xNK603 adskiller sig ifølge ansøgningen ikke fra konventionel (ikke genmodificeret) majs. Udover dokumentation for den sundheds- og ernæringsmæssige kvalitet af majs, var ansøgningen i henhold til reglerne ledsaget af et forslag til miljømæssig overvågning.

Godkendelsens omfang

Beslutningsforslaget lægger op til, at der gives tilladelse til import og markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af majs 1507x59122xNK603. Ifølge Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) udtalelse kan majs kernerne fra den genmodificerede majs anvendes til fødevarer- og foderbrug på samme måde som konventionelle majs kerner, det vil sige både som hele kerner og i forarbejdet form. Godkendelsen omfatter også tilladelse til industriel forarbejdning, men ikke til dyrkning af majs i EU.

I henhold til GMO-forordningen må godkendte genmodificerede planter krydses med konventionelle ikke-genmodificerede planter til frembringelse af nye sorter uden, at dette kræver speciel godkendelse. Tilladelsen vil derfor omfatte 1507x59122xNK603 samt majs fra efterfølgende krydsninger heraf med konventionelle ikke-gensplejede majs.

Markedsføringen af majs vil kunne ske fra datoen for en eventuel beslutning om godkendelse. Beslutningen vil gælde i 10 år fra denne dato.

Mærkning

Produkter til fødevarer- eller foderbrug, der indeholder, består af eller er fremstillet af majs 1507x59122xNK603 skal i henhold til forslaget mærkes til den endelige forbruger med ”genetisk modificeret majs” eller ”fremstillet af genetisk modificeret majs”.

Sætningen ”ikke til dyrkning” skal angives i mærkningen på produktet og i følgedokumenterne til foder og produkter til anden industriel anvendelse, som indeholder spiredygtige majs kerner af 1507x59122xNK603. Denne sætning skal ikke fremgå af mærkningen på tilsvarende fødevarer.

Miljømæssig overvågning

Ifølge den miljømæssige overvågningsplan skal ansøgeren via de etablerede netværk af industri-organisationer sørge for, at der indsamles oplysninger om potentielle uønskede effekter af markedsføringen, at der tages passende forholdsregler for at forhindre spild af spiredygtige kerner med videre i henhold til den generelle plan for miljømæssig overvågning af genmodificeret majs. Det påhviler ansøgeren at afrapportere herom til Kommissionen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området overordnet er reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Med hensyn til de sundheds- og miljømæssige konsekvenser af anvendelsen af majs 1507x59122xNK603 konkluderer den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) i udtalelse af 8. april 2009, at majs er lige så sikker at anvende som konventionelle majs. Der er ifølge den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) ikke noget, der tyder på, at majs 1507x59122xNK603 har negative konsekvenser for menneskers og dyrs sundhed eller for miljøet ved de påtænkte anvendelser.

Fødevarerinstittet ved DTU har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale. Instittet har konkluderet, at majs er ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder, og at den ernæringsmæssigt set er ækvivalent med ikke-genmodificeret majs. Undersøgelser af de dannede proteiner tyder ikke på, at disse er sundhedsmæssigt problematiske.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritets (EFSA) høring af miljømyndighederne, forud for offentliggørelsen af den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritets (EFSA) udtalelse, sendt sagen til de danske eksperter i Plantedirektoratet, Fødevarerinstittet ved DTU og Danmarks Miljøundersøgelser, som samlet har vurderet, at der ikke vil være miljømæssige konsekvenser af import af majs 1507x59122xNK603, når de anvendes til andre formål end dyrkning.

På den baggrund skønnes forslaget ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark

Høring

Sagen har været i høring via høringsportalen, og der er indkommet følgende bemærkninger:

DI Fødevarer anbefaler, at ansøgningen imødekommes uden forsinkelse. Organisationen baserer sin udtalelse på den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritets (EFSA) positive udtalelse.

Biodynamiske Forbrugersammenslutning opfordrer til, at Danmark stemmer imod forslaget. Foreningen er ikke enig i den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritets (EFSA) risikovurdering af, at den genmodificerede majs er lige så sikker at spise som ikke-genmodificeret majs. Dyreforsøg har ifølge foreningen igen og igen vist, at GMO-foder har negative virkninger på dyrenes organer. Desuden anføres det, at det er naturvidenskabeligt bevist ved billeddannende metoder, at der er forskel på GMO-planter og andre planter. Foreningen mener, at genmodificerede madvarer er af ringe kvalitet, og at det er en af grundene til, at mange amerikanere er så umanerligt tykke og fede.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering, som fastsat i GMO-forordningen.

Da den sundheds- og miljømæssige vurdering af majs 1507x59122xNK603 ikke giver danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger, har regeringen ingen fagligt begrundede indvendinger imod godkendelsen. I forlængelse heraf skal ansøgningen om godkendelse af majs 1507x59122xNK603 også ses i lyset af, at foderpriserne i EU i de seneste år er steget betydeligt med deraf negative konsekvenser for husdyrproduktionen. Regeringen er af den holdning, at muligheden for at importere genmodificeret majs og soja til EU bør udnyttes fuldt ud inden for EU's eksisterende lovgivninger. Regeringen kan således støtte forslaget.

Det bemærkes, at markedsføringsanmeldelsen omfatter tilladelse til import og forarbejdning af 1507X59122 xNK603-majsen i EU, men ikke dyrkning i EU.

Vedrørende høringssvaret fra Biodynamisk Forbrugersammenslutning kan bemærkes, at de forskelle, der af og til ses i dyreforsøg, bliver vurderet i forhold til, om de har betydning for dyrenes sundhed. De forskelle, der har været fundet på enkelte parametre, har ligget inden for de normale værdier for den type dyr, der er anvendt i forsøget og/eller er vurderet til ikke at have nogen sundhedsmæssig betydning. DTU Fødevareinstituttet gør desuden opmærksom på, at en forskel ikke nødvendigvis betyder, at de genmodificerede produkter er dårligere end de ikke-genmodificerede. Dette gælder også vedrørende de såkaldte billeddannende metoder, som ifølge DTU Fødevareinstituttet ikke har nogen bevist relation til sundheden af produkterne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke oplysninger om andre landes holdninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.